



BUSINESS

Prvi broj je izašao 4. juna 2004.

Wall Street veruje u Deda Mraza. Neka deca možda sumnjaju u postojanje Deda Mraza ali za statističare na berzi nema puno dileme: skok tržišta krajem godine, poznat i kao uzlet Deda Mraza, nije mit. Krajem decembra i početkom januara berza uglavnom beleži skroman, ali pouzdan rast. Ovog meseca, *Standard&Poor 500* indeks je porastao samo za 0,6%, dok je industrijski prosek *Dow Jones* pao za 0,2% što ostavlja dovoljno prostora da se tržište povрати do kraja godine. Čak i oni koji nisu zainteresovani za kupovinu akcija tokom praznika, trebalo bi da obrate pažnju na tržište jer je to najbolji pokazatelj godine koja sledi. Na primer, nakon 1999. kada nije bilo uzleta Deda Mraza, tržište u 2000. je potonulo. Pre 2 godine, nakon pada akcija oko N. godine, usledila je katastrofalna 2008. Neki eksperti na berzi su skeptični u vezi sa ovim prognozama, ali Deda Mraz još uvek ima dosta pristalica na *Wall Street*.



Poklon u dobrotvorne svrhe.

Česte su situacije da želimo nekog da darujemo za Novu godinu ili Božić, a da nismo sigurni da će upravo taj poklon biti pravi. Zbog toga su vaučeri poklon čestitke zahvalan i čest poklon. Međutim, korak dalje je napravljen kada su ove čestitke dobile humanitarni karakter. Naime, putem on-line servisa *TisBest.org* je moguće kupiti čestitke u iznosu od \$10 do \$5.000. Primalac poklona dalje odlučuje kojoj od 250 ustanova sa spiska koji se nalazi na sajtu će pokloniti donaciju za praznike. „Ne želimo da se odrekemo poklanjanja u doba praznika. Kada ljudi jedni drugima godinama poklanjaju iste stvari, to postaje besmisleno. Ove poklon čestitke su način da upravo onima kojima je najpotrebnije poklonimo malo sreće za Novu godinu i Božić“, kaže osnivač ovog servisa.

Šta očekivati u 2010.? Većina američkih privrednika je veoma obazriva u svojim izjavama i ističu da će oporavak biti umeren. Rezultati istraživanja *Američkog društva za kvalitet* pokazuju da 61,3% kompanija očekuje da će preduzeća nastaviti sa politikom smanjivanja troškova, a 44,8% očekuje zamrzavanje plata. Predviđa se da 41,4% preduzeća neće zapošljavati u 2010, dok se u 27,8% kompanija očekuju otpuštanja.

Kako da smanjite novogodišnji stres?

Prošle godine ste se trudili da na novogodišnjoj ili Božićnoj porodičnoj fotografiji izgledate lepo iako ste se osećali umorno i pod stresom. Da bi ovogodišnja fotografija izgledala bolje i to bez puno napora, dovoljno je da sprovedete par delotvornih sitnica. Napravite balans u poslu i životu, spavajte dovoljno, smejte se više, vežbajte i poklonite prvo sebi jedan poklon za napor koji ste prošli u staroj i drugi za narednu godinu.

COMMUNICATIONS



Novogodišnje odluke.

Da li ste zauzeti donošenjem novogodišnjih odluka ili ste rešili da se više ne opterećujete time? Ako je tako, niste jedini. Postoje dve uobičajene greške koje ljudi naprave pre nego što počnu da donose novogodišnje odluke. Razmišljaju o tome šta bi trebalo da žele, a ne šta stvarno žele. Takođe, razmišljaju šta bi trebalo da prestanu da rade, a ne šta zapravo žele da postignu. Pred vama je 8 pravila za donošenje novogodišnjih odluka. 1. Posvetite se vašoj odluci. 2. Budite realni. 3. Zapišite je. 4. Napravite plan. 5. Budite fleksibilni. 6. Koristite sistem podsetnika. 7. Pratite vaš napredak. 8. Nagradite sebe. Novogodišnje odluke mogu biti i bolne i prijatne. Izbor je na vama. Ako je bolna, možda rešite da više nikad ne donesete odluku. Zato rešite da bude prijatna!

Tapija na jelku!

Japan je prepun Božićnih ukrasa i jelki i spreman da dočeka Deda Mraza iako je to pretežno šintoistička i budistička zemlja. Sa druge strane, u Italiji nije toliko važno kićenje jelki uprkos tome što u Vatikan stiže najlepši bor koji se može naći u toj zemlji. Rasprostranjeno je mišljenje da su Amerikanci započeli sa ovom tradicijom, što je netačno jer je prva jelka okićena u 17. veku u Francuskoj.

U Novu godinu sa Čarli Braunom... i čebencetom :-)

Već pune 43 godine najpopularniji video tokom praznika je *Božić sa Čarli Braunom*. Zanimljiv crtani film koji podseća ljude da za Božić nije sve u kupovini koliko je u zajedničkom slavlju i veselju. Među drugim omiljenim našli su se i *The I Love Lucy Christmas Special* i *Pee Wee's Playhouse Christmas Special*.



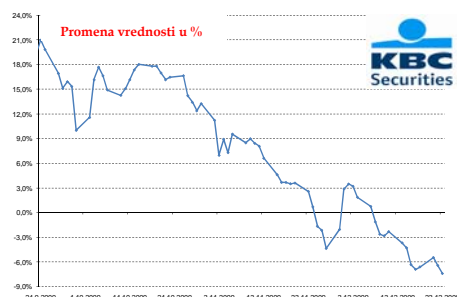
Najbolje karijere u 2010.

Informacione tehnologije i zdravstvena zaštita su dve oblasti koje će se u 2010. najviše razvijati. Zdravstveni sistem obuhvata veliki broj različitih opcija u kreiranju karijere i stvara bolje mogućnosti za njen razvoj. Na svakih nekoliko meseci pojavljuje se novo zanimanje u oblasti rada sa računarima. Softver inženjering, web dizajn, IT analize, konsultanti za nove medije predstavljaju profitabilne oblasti, a u 2010. će biti još novih zanimanja u ovoj oblasti o kojima danas možemo samo da sanjamo. Očekuje se da će zanimanje softver inženjera predstavljati jednu od najbrže rastućih do 2014. Ministarstvo za rad Amerike objavilo je listu zanimanja sa najbržim napredovanjem: softver inženjer za aplikacije, softver inženjer za softverske sisteme, administratori baza podataka, saradnici za kućnu negu, pomoćnici lekara, fitness treneri i aerobik instruktori.

BC Portfolio

Trenutna vrednost akcija beleži pad u odnosu na prošlu nedelju, pa je sada 7,42% .

Naziv akcije	Vrednost 26. 08. 2009.	Vrednost 23. 12. 2009.
Energoprojekt Hldg	92.700,00	77.456,00
Soja Protein	92.565,00	85.595,00
Tigar	93.086,00	69.324,00
Metalac	95.120,00	91.080,00
Aik Banka	93.388,00	90.243,00
Komercijalna Banka	107.400,00	81.003,00
Imlek	92.616,00	102.000,00
Metals Banka	88.200,00	95.200,00
Univerzal Banka	85.800,00	77.616,00
Veterinarski zavod	92.853,00	94.905,00
Ukupna vrednost	933.728,00	864.422,00



EUkratko



Kandidatura Srbije za članstvo u EU

Srbija je podnela kandidaturu za članstvo u EU. Švedska je samo primila zahtev, budući da je on podnet praktično poslednjeg dana njenog mandata na čelu EU pred novogodišnje i Božićne praznike. Kandidatura od 1. januara prelazi u ruke Španije, narednog predsedavajućeg Saveta ministara. Ta procena će biti doneta na osnovu upitnika od oko 4000 pitanja na koje vlasti u Beogradu moraju da odgovore. Savetodavno mišljenje Evropske komisije potom se vraća Savetu ministara, koji donose odluku o datumu početka pregovora o uclanjenju.



Nagrada SIEPA Izvoznik godine dodeljuje se od 2004. godine sa ciljem da **stimuliše domaće proizvođače da izvoze robu i usluge na strana tržišta.** Nagrada se

dodeljuje u četiri kategorije - **Najbolji izvoznik, Najbolji novi izvozni proizvod, Osvajanje novog tržišta i Najbolji izvoznik u kategoriji malih i srednjih preduzeća.** Kriterijumi za dodelu nagrada obuhvataju kvalitet proizvoda, izvozna tržišta i izvezeno količine, odnosno vrednost robe i usluga u toku godine. Komisija za ocenu prijava sastoji se od šest članova među kojima se nalaze i predstavnici najviših državnih institucija.

Najbolji izvoznik za 2009. godinu je kompanija Falc East iz Knjaževca. Nagradu za najbolji izvozni proizvod dobio je Aero East Europe iz Kraljeva, dok je za osvajanje novog tržišta nagradu dobila kompanija Hemofarm iz Vršca. Nagradu u kategoriji malih i srednjih preduzeća dobio je PS Tech iz Beograda, dok su specijalno priznanje u ovoj kategoriji dobile i kompanije DMV industrijski kontrolni sistemi iz Niša i Gowi iz Pančeva.

BC Bilten je razgovarao upravo sa dobitnicima specijalnih nagrada u kategoriji malih i srednjih preduzeća i samo za čitaoce BC Biltena kreirao paralelni intervju sa Danijelom Kovačević generalnim direktorom kompanije Gowi i Dušanom Šarkovićem iz kompanije DMV.

Gowi iz Pančeva pruža kompletnu uslugu kompanijama koje se odluče da investiraju i unaprede svoje poslovanje od asistencije u formulaciji ideje, preko biznis analize, dizajna sistema i razvoja softvera do pružanje podrške po isporuci softvera. Softverska kompanija Gowi je uspela u 2009. da poveća izvoz za čak 94,74%, investira u razvoj novih proizvoda kao i da postigne izuzetne poslovne uspehe na tržištu Velike Britanije.

DMV Industrijski kontrolni sistemi iz Niša je preduzeće za elektroniku, promet i usluge. Uspeli su u 2009. da povećaju izvoz za čak 63% ostajući dosledni visokom kvalitetu u proizvodnji displeja od LED dioda koje izvoze u preko 50 zemalja širom sveta.

BC: Koji poklon biste uručili stranim poslovnim partnerima za Novu godinu a koji najbolje predstavlja/opisuje Srbiju?

Danijela Kovačević: Izbor adekvatnog poklona za poslovnog partnera je uvek izazov, a kada se radi o stranim poslovnim partnerima onda je neophodno poznavati poslovnu etiku, kulturne specifičnosti, način razmišljanja, poslovne običaje i sistem vrednosti zemlje s kojom se saraduje. Kada se to ovako postavi, skoro da pomislite da bi samo čestitka bila dovoljna i da je to jedini način da ne pogrešite u izboru. Međutim, stvari mogu da budu krajnje jednostavne, jer je najsigurnije da se razmišlja o osobi kojoj uručujete poklon i njenim ličnim afinitetima, a onda da to stavite u kontekst odgovarajuće poslovne etike i proverite da li je izbor pravi.

Dušan Šarković: Lepo upakovanu domaću rakiju i teglicu ajvara.

BC: Da li biste radije bili mala riba u velikoj bari ili velika riba u maloj bari i zašto?

Danijela Kovačević: Plašim se da velika riba u maloj bari ima tendencije da postane troma, a i manevarski prostor je skučen tako da je odgovor svakako mala riba u velikoj bari. Prednosti ove opcije su to što možete brže da se krećete, da menjate pravac po potrebi, da osvajate nove prostore, svakodnevno se suočavate s novim izazovima i konstantno učite kako da opstanete u različitim okruženjima i različitom društvu.

Dušan Šarković: Radije mala riba u velikoj bari, osećao bih teskobu kao velika riba u maloj bari.

BC: Ako biste mogli da pozovete jednog uspešnog poslovnog čoveka iz inostranstva na vašu novogodišnju proslavu koga biste pozvali i zašto?

Danijela Kovačević: Dobrodošao gost na Gowi novogodišnjoj zabavi bi bio vlasnik Virginia Richard Branson, jer je to čovek koji definitivno ume da se zabavi i svakako bi podigao raspoloženje. Osim toga se radi o poslovnom čoveku koji uživa u svemu što radi i uvek je spreman da prihvati izazov što se u mnogome poklapa sa Gowi filozofijom.

Dušan Šarković: Jednog od naših kupaca iz Austrije. Iskreno podržavam jedni druge i dobri smo prijatelji.

Čitaocima BC Biltena želimo da im se ispuni top 10 magičnih želja:

1. 10 novih prijatelja koji će vas činiti srećnim
2. 10 iskrenih osmeha svakog dana
3. 10 dobitnih ideja
4. 10 miliona (poljubaca)
5. 10 veličanstvenih dana koje ćete večno pamtili
6. 10 inspirativnih umetničkih dela koja će vas ganuti
7. 10 dobrih dela za okruženje
8. 10 dobrih ljudi koje ćete učiniti srećnim
9. 10 događaja za pamćenje uz šampanjac
10. Ako vam se sve ove prethodne ostvare, nije vam potrebna deseta



Vaš Bovan tim

Ako želiš uspeh, neka ti on ne bude cilj. Jednostavno radi ono što voliš, veruj u to i uspeh će doći sam od sebe. David Frost

Prijatelji BC Biltena:

KONFERENCIJE, SEMINARI :

- 3.12. 09. - 31.12.09. - **Finansijske usluge i CFO Forum**, Hotel Hyatt, Beograd
- 28.12.2009. - **Prezentacija MBA programa MIT School of Management**, prostorije Međunarodnog akademskog centra, Beograd
- 28.01.10. - **Seminar o internet oglašavanju**, ABC Srbija, Beograd
- 29.01.10- 31.01.10. - **Sajam „Ruralnog razvoja i žena u agrobiznisu“**, Kragujevac
- 11.02.10. -13.02.10 - **BrandFair 6**, Beogradski sajam, Beograd



Urednik: Ana B. Bovan
Za vas pišu i: M. Barać Stojanović, M. Djordjević, D. Tasić, D. Gligorin, S. Jovanović, I. Pavlović, N. Milošević, L. Grubić, B. Kunić i J. Aćimović
Grafički dizajn: A. Nikolić

Prijava i reklamiranje: bc.bilten@bovan.eu
Adresa redakcije: Žorža Klemansoa 13, 106013 Beograd, Srbija
posetite www.bovan.eu
T: 011 3036 134, **F:** 011 3284 380



Bovan Consulting
 BUSINESS & STRATEGY COUNSEL